Budget og Analyse

Dato: 8. januar 2016

Sagsbehandler: vpjb6

Notat

Dato: 8. januar 2016

Kopi til:

Emne: Usikkerhedsfaktorer i budget 2016-2019

Usikkerhedsfaktorer i budget 2016-2019

Årets økonomiaftale rummer nogle betydelige usikkerhedsfaktorer for kommunens økonomi, som blev drøftet af Byrådet i forbindelse med budgetlægningen for 2016-2019. Notatet beskriver disse usikkerhedsfaktorer herunder de forudsætninger, der er lagt ind i budget 2016-2019.

Omprioriteringsbidrag

Regeringen har i sit regeringsgrundlag (juni, 2015) indarbejdet et omprioriteringsbidrag fra 2016 og frem, hvor det pålægges kommunerne at effektivisere med 1 procent af kommunernes serviceudgifter. De frigjorte midler vil blive udmøntet hen over regeringsperioden til prioriterede indsatser. I 2016 er omprioriteringsbidraget på 2,4 mia. kr. Dog tilbageføres 1,9 mia. kr. til kommunernes bloktilskud, hvilket er begrundet i den sene udmelding i kommunernes budgetlægningsproces for 2016. Dermed er der for 2016 indlagt en besparelse på 500 mio. kr. svarende til 8,3 mio.kr i Viborg Kommune.

Det er uvist i hvilket omfang kommunerne får tilbageført midler i perioden 2017-2019. Grundet dels usikkerheden om de økonomiske rammer i overslagsårerne, og dels et politisk ønske om et økonomisk råderum på 1 procent, er der indarbejdet budgetreduktioner på 2 procent i budget 2017 til 2019, svarende til 80 mio. kr. i 2017, 160 mio. kr. i 2018 og 240 mio. kr. i 2019. Budgettets indtægtsside er tilsvarende nedsat, idet der forventes nedsættelse af bloktilskuddet, hvormed budgettets bundlinje er upåvirket.

I budgetsagen til Økonomi- og Erhvervsudvalget den 20. januar 2016 fremgår det, at en reduktion på 2 procent vil reducere kommunens serviceudgifter med ca. 72 mio. kr. fremfor 80 mio. kr. Forskellen op til de 80 mio. kr. skyldes, at den aktivitetsbestemte medfinansiering ikke indgår i det omprioriteringsbidrag, som kommunerne skal aflevere til Staten.

Ekstraordinært finansieringstilskud

Der er i økonomiaftalen for 2016 aftalt et ekstraordinært tilskud på 3,5 mia. kr. til styrkelse af kommunernes likviditet, hvoraf Viborg Kommune får et tilskud på 92,7 mio.kr. Det er fjerde år i træk, at kommunerne får et finansieringstilskud. I hvert af overslagsårerne 2017 til 2019 er indlagt et skønnet ekstraordinært finansieringstilskud på 49,8 mio. kr. Der er betydelig usikkerhed om dette skøn, som i princippet kan blive alt fra 0 til 100 mio.kr.

Overførselsområdet

Refusionsomlægningen på overførelsesområdet.
Budgetlægningen på overførelsesområdet er præget af større usikkerhed end normalt på grund af refusionsomlægningen. Reformen af refusionssystemet erstatter det nuværende kludetæppe af forskellige refusioner med en fælles "trappe", hvor refusionsprocenten afhænger af en borgers "anciennitet" på alle typer overførselsindkomst og aftrappes over tid.

Beskæftigelsesministeriet forventer, at Viborg Kommune opnår en gevinst på 10 mio. kr. på refusionsomlægningen.

Viborg Kommune forventer i 2016 merudgifter i forhold til 2015 på 87,1 mio. kr. på overførselsområdet under ét, efter der er taget hensyn til merindtægterne på området. Viborgs egne beregninger viser, at Viborg får et tab på refusions-omlægningen, men det er vanskeligt at beregne præcist, hvor stor en del af merudgifterne på 87,7 mio. kr., der skyldes refusionsomlægningen, og hvor stor en del der skyldes andre forhold. Viborg Kommunes foreløbige beregning viser, at kommunen kan forvente et tab på 52,7 mio. kr. på selve refusionsomlægningen.

Den store forskel mellem Beskæftigelsesministeriets og Viborg Kommunes egen beregning skyldes især usikkerhed med hensyn til, hvor de enkelte borgere placeres på "refusionstrappen".

Effekt af kommunens egen omlægning af beskæftigelsesindsatsen
Med beskæftigelsesreformen sker der en større omlægning af hele den beskæftigelsesrettede indsats i Viborg Kommune, og senest er der igangsat en tværgående indsats for at nedbringe antallet af unge kontanthjælpsmodtagere.

I budget 2016-2019 blev der i basisbudgettet indlagt en forventet effekt af disse omlægninger, der reducerer udgifterne med 10 mio. kr. i 2017, 20 mio. kr. i 2018

og 30 mio. kr. i 2019. I budgetforliget blev der lagt en yderligere forventet effekt i budgettet, der reducerer udgifterne med yderligere 15 mio. kr. i 2016, 20 mio. kr. i 2017, 25 mio. kr. i 2018 og 30 mio. kr. i 2019.

Der er betydelig usikkerhed om, hvad effekten af disse omlægninger bliver, da effekten vil være meget afhængig af konjunkturudviklingen i samme periode. For kommunens økonomi har det ligeledes stor økonomisk betydning, hvordan ledigheden i Viborg Kommune udvikler sig i forhold til ledigheden på landsplan.